

Zaštita životinja – samo trošak zbog neodgovornih ili imperativ humanosti?

Luka Oman

Prijatelji životinja

Provedba Zakona - rezultati

- Nakon više od pet godina od objave Zakona o zaštiti životinja pokazuje se velika razlika između onih koji su ispunili sve svoje obaveze te ulažu u preventivne mjere i onih koji još nisu svjesni da ljudsku neodgovornost plaćamo svi.

Obaveze jedinica lokalne samouprave sukladno Zakonu o zaštiti životinja:

- osiguranje provedbe kontrole mikročipiranja pasa (pregled svih kućanstava)
- sudjelovanje u radu skloništa za napuštene životinje (organiziranje zbrinjavanja napuštenih i ranjenih životinja – ne samo na papiru)
- donošenje Odluke o načinu i uvjetima držanja kućnih ljubimaca
- organiziranje kastracije slobodnoživućih mačaka, organiziranje hranilišta
- edukacija građana o odgovornom skrbništvu za kućne ljubimce i njihovim zakonskim obavezama (mediji, plakati, letci).

Zašto su mikročipiranje i njegova kontrola važni?

- Teško je utvrditi posjednika psa, koji nije označen mikročipom pa trošak njegova zbrinjavanja u sklonište pada na jedinicu lokalne samouprave.
- Troškovi zbrinjavanja napuštenih životinja su veliki i predstavljaju financijsko opterećenje.
- Jedinica lokalne samouprave dobile su pristup bazi podataka Lysacan – upisniku kućnih ljubimaca te trebaju nabaviti čitače mikročipa za sve svoje komunalne redare.
- Dosljednom i redovitom kontrolom mikročipiranja pasa broj napuštenih pasa, a time i trošovi za njihovo zbrinjavanje, može se znatno smanjiti.

Primjeri dobre prakse

GRAD ČAKOVEC:

2018. – 302 psa su smjestili u sklonište

2019. – 128 pasa nakon provedbe kontrole mikročipiranja

ŠTRIGOVA:

2018. – 20 pasa su smjestili u sklonište

2019. – 3 psa nakon kontrole mikročipiranja

DONJI KRALJEVEC:

2018. – 13 pasa su smjestili u sklonište

2019. – 3 psa nakon kontrole mikročipiranja

Zašto je trajna sterilizacija važna?

- Svi napušteni psi i mačke po Zakonu moraju se kastrirati, no **jako je važno financirati i kastracije skrbničkih (vlasničkih) pasa i mačaka.**
- Posjednici pasa i mačaka nisu jednako educirani ni odgovorni kako bi spriječili njihovo nekontrolirano razmnožavanje.
- Psi mogu imati dva poroda godišnje s prosječno šest štenaca pri svakom; mačke mogu imati tri poroda godišnje s prosječno tri do četiri mačića pri svakom – nemoguće je sve te životinje adekvatno udomiti.
- Trošak za jedinice lokalne samouprave je golem i nepotreban.
- Financiranje sterilizacija smanjuje problem – **svaka kastrirana životinja smanjuje troškove jedinice lokalne samouprave.**

Skloništa za životinje

- U Republici Hrvatskoj djeluje 41 registrirano sklonište za životinje, s ukupnim kapacitetom od oko 3700 životinja (pasa i mačaka).
- Cijene smještaja u profitnim skloništima, pogotovo ako su jedina na tom području, znaju biti i pet puta veća od cijene smještaja u neprofitnim ili gradskim skloništima.
- U interesu je JLS-ova **osnivanje skloništa od strane lokalnih i regionalnih zajednica ili suradnja s udrugama** koje imaju svoje sklonište.
- **Bolje sklapati paušalni ugovor prema životinji, a ne po danu** kako bi bilo u interesu skloništa čim prije udomiti psa/mačku.

Skloništa i njihove obaveze

- Sva skloništa dužna su kastrirati, mikročipirati, cijepiti i liječiti životinje koje prime.
- Slobodnoživuće mačke kastriraju i vraćaju u njihovo stanište.
- Svi podaci o napuštenim životinjama moraju biti upisani u JIC-u i trebaju se redovito ažurirati – mehanizam kontrole za JLS-ove.
- Kada se iz skloništa udome štenci ili mačići koji zbog mlade dobi još ne mogu biti kastrirani, **sklonište im mora osigurati trajnu sterilizaciju po spolnoj zrelosti I NAKON UDOMLJAVANJA.**

Novi Pravilnik o skloništima

- 2021. objavljene su izmjene Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati skloništa za životinje – manji fokus na infrastrukturi, naglasak na ophođenju sa životinjama i funkcioniranju.
- Sklonište mora:
 - biti otvoreno za javnost najmanje četiri sata dnevno
 - aktivno tražiti udomitelje životinja.
- Po primitku prijave o izgubljenoj ili napuštenoj životinji sklonište mora:
 - odmah evidentirati putem JIC-a sve dostupne podatke o prijavljenoj životinji i osigurati njezin smještaj u roku od 24 sata
 - nađenoj ozlijeđenoj životinji osigurati veterinarsku pomoć odmah, a najkasnije unutar dva sata od primitka prijave (što znači da sklonište ne može biti udaljeno toliko da to ne može ispuniti).

Registracija uzgajivača

- 2022. na snagu je stupio novi Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati uzgoji kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji.
- Njime se prodajom smatra ne samo komercijalna prodaja nego i bilo koji drugi oblik prijenosa vlasništva kućnog ljubimca **uključujući poklanjanje bez komercijalnog učinka**.
- **Svi uzgajivači, NEOVISNO O BROJU RASPLODNIH ŽENKI, moraju biti registrirani** pri Ministarstvu poljoprivrede.
- Često višak neprodanih životinja završi kao napuštene životinje.
- U najboljem je interesu lokalnih zajednica da na svojem području imaju nadzor nad uzgajivačima – provjera da su svi registrirani u bazi uzgajivača pri Ministarstvu poljoprivrede.

Zakon o zdravlju životinja (NN 152/2022)

- Propisuje obavezu označavanja pasa mikročipom „prije premještanja u svrhu promjene vlasništva“.
- Svako štene, neovisno udomljava li se ili prodaje, mora prije toga biti mikročipirano da se od početka mogu pratiti njegovi skrbnici.
- Svaki neoznačeni pas, ako završi na ulici, past će na teret lokalnog proračuna jer je nemoguće pronaći njegova skrbnika.
- Pas se može označiti tek ako postoji dokaz o majci psa (uzgajivač ili vlasnik kuje dovodi štence) ili mora proći kroz sklonište.

Hvala na pozornosti!

Informacije, primjere ugovora, šprance, pozitivne primjere provedbe Zakona o zaštiti životinja možete pronaći na:

www.prijatelji-zivotinja.hr/zakon2017

ili putem *e-maila*: **pz@prijatelji-zivotinja.hr**

i na broj telefona: **091 506 7905**.